

Yttrande från Europeiska regionkommittén – Modernisering av EU:s bestämmelser om upphovsrätt

(2016/C 240/11)

Föredragande:	Arnoldas ABRAMAVIČIUS (LT–PPE), ledamot av distriktsfullmäktige i Zarasai
Referensdokument:	Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt Regionkommittén – Mot en modernare och mer europeisk ram för upphovsrätten
	COM(2015) 626 final
	Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om säkerställande av gränsöverskridande portabilitet för innehållstjänster online på den inre marknaden
	COM(2015) 627 final

I. ÄNDRINGSREKOMMENDATIONER

Ändringsrekommendation 1

Förslag till förordning

Skäl 1

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsrekommendation
Eftersom den inre marknaden omfattar ett område utan inre gränser och bland annat bygger på den fria rörligheten för tjänster och personer bör konsumenterna kunna använda innehållstjänster online för att få tillgång till innehåll såsom musik, spel, filmer eller idrottsevenemang, inte endast i hemmedlemsstaten utan också när de är tillfälligt närvarande i andra medlemsstater i unionen. Därför bör hinder som försvårar gränsöverskridande tillgång till och användning av sådana innehållstjänster online undanröjas.	Eftersom den inre marknaden omfattar ett område utan inre gränser och bland annat bygger på den fria rörligheten för tjänster och personer bör konsumenterna kunna använda innehållstjänster online för att få tillgång till innehåll såsom musik, spel, filmer eller idrottsevenemang, inte endast i hemmedlemsstaten utan också när de är tillfälligt närvarande i andra medlemsstater i unionen. Därför bör hinder som försvårar gränsöverskridande tillgång till och användning av sådana innehållstjänster online undanröjas. Samtidigt bör inte kontrollen av abonnentens hemmedlemsstat leda till att portabiliteten omvandlas till permanent gränsöverskridande tillgång.

Motivering

Rättighetshavare bör kunna vara säkra på att portabiliteten bara omfattar de vanligaste exemplen på resor för arbete, turism eller studier, och att det inte innebär en permanent tillgång till innehåll som skyddas på EU-nivå.

Ändringsrekommendation 2

Förslag till förordning

Skäl 4

<i>Kommissionens textförslag</i>	<i>ReK:s ändringsrekommendation</i>
<p>Det finns en rad hinder för tillhandahållandet av sådana tjänster till konsumenter som är tillfälligt närvarande i en annan medlemsstat. Vissa onlinetjänster omfattar innehåll, såsom musik, spel och filmer, som skyddas av upphovsrätt eller närstående rättigheter enligt unionsrätten. Hindren för gränsöverskridande portabilitet för innehållstjänster online beror i synnerhet på att rättigheterna för sändning av innehåll som skyddas av upphovsrätt och närstående rättigheter, såsom audiovisuella verk, ofta är licensierade på territoriell basis, och på att leverantörer av onlinetjänster kan välja att endast betjäna vissa specifika marknader.</p>	<p>Det finns en rad hinder för tillhandahållandet av sådana tjänster till konsumenter som är tillfälligt närvarande i en annan medlemsstat. Vissa onlinetjänster omfattar innehåll, såsom musik, spel och filmer, som skyddas av upphovsrätt eller närstående rättigheter enligt unionsrätten. Hindren för gränsöverskridande portabilitet för innehållstjänster online beror i synnerhet på att rättigheterna för sändning av innehåll som skyddas av upphovsrätt och närstående rättigheter, såsom audiovisuella verk, ofta är licensierade på territoriell basis, och på att leverantörer av onlinetjänster till viss del väljer att endast betjäna vissa specifika marknader.</p>

Motivering

Leverantörer av onlinetjänster kan liksom alla andra företag fritt välja vilka marknader de vill gå in på enligt sina egna strategier. Om detta leder till en minskad tillgång till innehåll, måste detta ses som en bieffekt och inte som en begränsande handling i sig.

Ändringsrekommendation 3

Förslag till förordning

Skäl 8

<i>Kommissionens textförslag</i>	<i>ReK:s ändringsrekommendation</i>
<p>Leverantörer av innehållstjänster online som utnyttjar verk eller andra skyddade alster såsom böcker, audiovisuella verk, inspelad musik eller sändningar, måste därför ha rättigheter att använda sådant innehåll som omfattar de berörda territorierna.</p>	<p>Leverantörer av innehållstjänster online som utnyttjar verk eller andra skyddade alster såsom böcker, audiovisuella verk, inspelad musik eller sändningar, måste därför ha rättigheter att använda sådant innehåll som omfattar de berörda territorierna, också genom användning av gränsöverskridande eller alleuropeiska licenser när förhållandena medger det, till exempel där det finns en marknad, efterfrågan bland konsumenterna, tillgänglig teknik och man kan garantera skälig ersättning.</p>

Motivering

Det är värt att betona förekomsten av gränsöverskridande licenser, som, även om de inte alltid är tillgängliga, avsevärt underlättar spridningen av innehåll.

Ändringsrekommendation 4

Förslag till förordning

Skäl 9

<i>Kommissionens textförslag</i>	<i>ReK:s ändringsrekommendation</i>
<p>En förutsättning för att leverantörer av innehållstjänster online ska kunna sända innehåll som skyddas av upphovs rätt och närstående rättigheter är att tillstånd inhämtats från de berörda rättighetsinnehavarna såsom författare, utövande konstnärer, producenter och programföretag, för allt innehåll som kommer att ingå i sändningen. Detta gäller även när sådan sändning sker för att konsumenten ska kunna göra en nedladdning i syfte att använda en innehållstjänst online.</p>	<p>En förutsättning för att leverantörer av innehållstjänster online ska kunna sända innehåll som skyddas av upphovs rätt och närstående rättigheter är att tillstånd inhämtats från de berörda rättighetsinnehavarna såsom författare, utövande konstnärer, producenter och programföretag, som utövar de exklusiva rättigheter som de har behörighet till, för allt innehåll som kommer att ingå i sändningen. Detta gäller även när sådan sändning sker för att konsumenten ska kunna göra en nedladdning i syfte att använda en innehållstjänst online.</p>

Motivering

Rättighetshavarna har rätt att enligt sin egen behörighet utöva de exklusiva rättigheter som fastställs i direktiv 2014/26/EU.

Ändringsrekommendation 5

Förslag till förordning

Skäl 10

<i>Kommissionens textförslag</i>	<i>ReK:s ändringsrekommendation</i>
<p>Det är inte alltid möjligt att skaffa licens för sådana rättigheter, framför allt när rättigheterna för innehåll är exklusiva. För att säkerställa den geografiska exklusiviteten åtar sig leverantörer av online-tjänster ofta i sina licensavtal med rättighetshavare, inbegripet radio- och televisionsföretag eller evenemangsarrangörer, att hindra sina abonnenter från att få tillgång till och använda deras tjänster utanför det geografiska område för vilket tjänsteleverantören har licens. Dessa avtalsenliga begränsningar som åläggs tjänsteleverantörer innebär att de måste vidta sådana åtgärder som att förbjuda tillträde till deras tjänster från IP-adresser som är lokaliserade utanför det territorium som berörs. Därför är de avtal som ingås mellan leverantörer av online-tjänster och deras abonnenter ett av hindren för gränsöverskridande portabilitet av innehållstjänster online, och dessa avtal återspeglar i sin tur de territoriella begränsningsklausuler som ingår i avtal mellan dessa tjänsteleverantörer och rättighetshavarna.</p>	<p>Det är inte alltid möjligt att skaffa licens för sådana rättigheter, framför allt när rättigheterna för innehåll är exklusiva. För att säkerställa den geografiska exklusiviteten (och för att uppnå konkurrens fördelar) åtar sig leverantörer av online-tjänster ofta i sina licensavtal med rättighetshavare, inbegripet radio- och televisionsföretag eller evenemangsarrangörer, att hindra sina abonnenter från att få tillgång till och använda deras tjänster utanför det geografiska område för vilket tjänsteleverantören har licens. Dessa avtalsenliga begränsningar som åläggs tjänsteleverantörer innebär att de måste vidta sådana åtgärder som att förbjuda tillträde till deras tjänster från IP-adresser som är lokaliserade utanför det territorium som berörs. Därför är de avtal som ingås mellan leverantörer av online-tjänster och deras abonnenter ett av hindren för gränsöverskridande portabilitet av innehållstjänster online, och dessa avtal återspeglar i sin tur de territoriella begränsningsklausuler som ingår i avtal mellan dessa tjänsteleverantörer och rättighetshavarna.</p>

Motivering

Leverantörer av onlinetjänster kan på laglig väg välja att göra visst innehåll tillgängligt där det skulle ha mer framgång. I detta sammanhang måste en avstängning av geoblockering under resor förstås som en utvidgning av begreppet territorialitet och inte som ett första steg mot ett gradvist avskaffande av den.

Ändringsrekommendation 6

Förslag till förordning

Skäl 12

<i>Kommissionens textförslag</i>	<i>ReK:s ändringsrekommendation</i>
<p>Därför är syftet med denna förordning att anpassa den rättsliga ramen för att säkerställa att licensiering av rättigheter inte längre utgör hinder för gränsöverskridande portabilitet av innehållstjänster online i unionen, och att gränsöverskridande portabilitet kan säkerställas.</p>	<p>Därför är syftet med denna förordning att anpassa den rättsliga ramen för att säkerställa att licensiering av rättigheter inte längre utgör hinder för gränsöverskridande portabilitet av innehållstjänster online i unionen, och att gränsöverskridande portabilitet kan säkerställas, så att man kan garantera dels tillräcklig flexibilitet för konsumenten, dels respekt för innehållets kreativa och kommersiella värde.</p>

Motivering

De fördelar som konsumenterna kommer att få bör inte ske på bekostnad av upphovsmännen och aktörerna inom sektorn, utan vilka verken inte skulle vara möjliga respektive användbara.

Ändringsrekommendation 7

Förslag till förordning

Skäl 23

<i>Kommissionens textförslag</i>	<i>ReK:s ändringsrekommendation</i>
<p>Tjänsteleverantörer bör säkerställa att deras abonnenter får tillräckligt information om villkoren för utnyttjandet av innehållstjänster online i andra medlemsstater än hemmedlemsstaten. Förordningen gör det möjligt för rättighetsinnehavarna att kräva att tjänsteleverantören använder lämpliga metoder för att verifiera att innehållstjänster online tillhandahålls i överensstämmelse med denna förordning. Det bör dock säkerställas att metoderna är rimliga och inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta syfte. Exempel på nödvändiga tekniska och organisatoriska åtgärder kan innefatta kontroll av IP-adress i stället för fortlöpande positionsövervakning, öppen information till berörda personer om kontrollmetoderna och deras syften samt lämpliga säkerhetsåtgärder. Eftersom det ut kontrollsynpunkt inte är platsen som är av betydelse, utan snarare i vilken medlemsstat som abonnenten har åtkomst till tjänsten, bör inga exakta lokaliseringssuppgifter samlas in och behandlas för detta ändamål. Om autentiseringen av en abonnent är tillräcklig för att den tjänst som tillhandahålls ska kunna levereras bör ingen identifiering av abonnenten krävas.</p>	<p>Tjänsteleverantörer bör säkerställa att deras abonnenter får tillräckligt information om villkoren för utnyttjandet av innehållstjänster online i andra medlemsstater än hemmedlemsstaten. Förordningen gör det möjligt för rättighetsinnehavarna att kräva att tjänsteleverantören använder lämpliga metoder för att verifiera att innehållstjänster online tillhandahålls i överensstämmelse med denna förordning. Det bör dock säkerställas att metoderna är rimliga och inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta syfte. Exempel på nödvändiga tekniska och organisatoriska åtgärder kan innefatta kontroll av IP-adress i stället för fortlöpande positionsövervakning, öppen information till berörda personer om kontrollmetoderna och deras syften samt lämpliga säkerhetsåtgärder. Eftersom det ut kontrollsynpunkt inte är platsen som är av betydelse, utan snarare i vilken medlemsstat som abonnenten har åtkomst till tjänsten, bör inga exakta lokaliseringssuppgifter samlas in och behandlas för detta ändamål, så länge som platsen inte ligger utanför EU:s gränser. Om autentiseringen av en abonnent är tillräcklig för att den tjänst som tillhandahålls ska kunna levereras bör ingen identifiering av abonnenten krävas.</p>

Motivering

Utän exakta uppgifter om positionen försvagas leverantörens kontrollkapacitet allvarligt, eftersom det tas för givet att all gränsöverskridande användning sker inom EU, vilket inte nödvändigtvis stämmer.

Ändringsrekommendation 8

Förslag till förordning

Artikel 2

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsrekommendation
<p>I denna förordning gäller följande definitioner:</p> <p>(a) <i>Abonnet</i>: en konsument som, på grundval av ett avtal om tillhandahållandet av en innehållstjänst online får tillträde till och kan använda sådana tjänster i sin hemmedlemsstat.</p> <p>(b) <i>konsument</i>: varje fysisk person som i samband med avtal som omfattas av denna förordning agerar för ändamål som faller utanför den egna närings- eller yrkesverksamheten.</p> <p>(c) <i>hemmedlemsstat</i>: den medlemsstat där abonnenten är permanent bosatt.</p> <p>(d) <i>tillfälligt närvarande</i>: en abonnents vistelse i en annan medlemsstat än hemmedlemsstaten.</p> <p>(e) <i>innehållstjänst online</i>: en tjänst enligt definitionen i artiklarna 56 och 57 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, som en tjänsteleverantör lagligen tillhandahåller online i hemmedlemsstaten i portabel form, och som är en audiovisuell medietjänst i den mening som avses i direktiv 2010/13/EU eller en tjänst vars huvudsyfte är tillhandahållande av tillgång till och användning av verk eller andra skyddade alster, eller radio- och televisionsföretags sändningar, linjärt eller på begäran, samt tillhandahålls för abonnenter på överenskomna villkor, antingen</p> <p>(1) mot betalning eller</p> <p>(2) utan betalning, förutsatt att abonnentens hemmedlemsstat kontrolleras av leverantören.</p> <p>(f) <i>portabel</i>: innebär att abonnenterna i praktiken kan få tillgång till och använda innehållstjänster online i hemmedlemsstaten utan att begränsas till en viss plats.</p>	<p>I denna förordning gäller följande definitioner:</p> <p>(a) <i>Abonnet</i>: en konsument som, på grundval av ett avtal om tillhandahållandet av en innehållstjänst online får tillträde till och kan använda sådana tjänster i sin hemmedlemsstat.</p> <p>(b) <i>konsument</i>: varje fysisk person som i samband med avtal som omfattas av denna förordning agerar för ändamål som faller utanför den egna närings- eller yrkesverksamheten.</p> <p>(c) <i>hemmedlemsstat</i>: den medlemsstat där abonnenten är permanent bosatt.</p> <p>(d) <i>tillfälligt närvarande</i>: en abonnents vistelse i en annan medlemsstat än hemmedlemsstaten. Kontroll av hemmedlemsstat ska ske så att inte portabiliteten omvandlas till permanent gränsöverskridande tillgång.</p> <p>(e) <i>innehållstjänst online</i>: en tjänst enligt definitionen i artiklarna 56 och 57 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, som en tjänsteleverantör lagligen tillhandahåller online i hemmedlemsstaten i portabel form, och som är en audiovisuell medietjänst i den mening som avses i direktiv 2010/13/EU eller en tjänst vars huvudsyfte är tillhandahållande av tillgång till och användning av verk eller andra skyddade alster, eller radio- och televisionsföretags sändningar, linjärt eller på begäran, samt tillhandahålls för abonnenter på överenskomna villkor, antingen</p> <p>(1) mot betalning eller</p> <p>(2) utan betalning, förutsatt att abonnentens hemmedlemsstat kontrolleras av leverantören.</p> <p>(f) <i>portabel</i>: innebär att abonnenterna i praktiken kan få tillgång till och använda innehållstjänster online i hemmedlemsstaten utan att begränsas till en viss plats.</p>

Motivering

Rättighetshavare bör kunna vara säkra på att portabiliteten inte innebär en permanent tillgång till innehåll som skyddas på EU-nivå.

Ändringsrekommendation 9

Förslag till förordning

Artikel 8

<i>Kommissionens textförslag</i>	<i>ReK:s ändringsrekommendation</i>
(1) Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i <i>Europeiska unionens officiella tidning</i> .	(1) Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i <i>Europeiska unionens officiella tidning</i> .
(2) Den ska tillämpas från och med den [datum: 6 månader efter den dag den har offentliggjorts].	(2) Den ska tillämpas från och med den [datum: 12 månader efter den dag den har offentliggjorts].

Motivering

Med hänsyn till det stora antal avtal som förordningen direkt påverkar bör de berörda parterna ges tillräckligt med tid för att ändra de berörda bestämmelserna. Att förlänga införandeperioden till 12 månader skulle bidra till att uppnå större överensstämmelse i detta hänseende.

Ändringsförslag 10

Förslag till förordning

<i>Kommissionens förslag</i>	<i>ReK:s ändringsrekommendation</i>
Denna förordning bör tillämpas på innehållstjänster online som tillhandahålls mot betalning. Leverantörer av sådana tjänster är i stånd att kontrollera sina abonnenters hemmedlemsstat. Rätten att använda en innehållstjänst online bör betraktas som förvärvad mot betalning oavsett om betalningen görs direkt till leverantören av innehållstjänster online, eller till en annan part, t.ex. en leverantör som erbjuder ett paket som kombinerar en telekommunikationstjänst och en innehållstjänst online som utförs av en annan leverantör.	Denna förordning bör tillämpas på innehållstjänster online som tillhandahålls mot betalning. Leverantörer av sådana tjänster är i stånd att kontrollera sina abonnenters hemmedlemsstat. Kontrollen av abonnentens hemmedlemsstat bör inte leda till att portabiliteten omvandlas till permanent gränsöverskridande tillgång. Rätten att använda en innehållstjänst online bör betraktas som förvärvad mot betalning oavsett om betalningen görs direkt till leverantören av innehållstjänster online, eller till en annan part, t.ex. en leverantör som erbjuder ett paket som kombinerar en telekommunikationstjänst och en innehållstjänst online som utförs av en annan leverantör.

Motivering

Ingen motivering behövs.

Ändringsförslag 11

Förslag till förordning

Artikel 17

<i>Kommissionens förslag</i>	<i>ReK:s ändringsrekommendation</i>
<p>Innehållstjänster online som tillhandahålls utan betalning ingår också i tillämpningsområdet för denna förordning i den mån som leverantören kontrollerar hemmedlemsstaten för sina abonnenter. Innehållstjänster online som tillhandahålls utan betalning och vars leverantörer inte kontrollerar abonnenternas hemmedlemsstat bör inte omfattas av denna förordning eftersom det skulle innebära en stor förändring av det sätt på vilket dessa tjänster tillhandahålls och medföra orimligt höga kostnader om de skulle inkluderas. När det gäller kontrollen av abonnentens hemmedlemsstat bör den göras med hjälp av uppgifter om betalning av licensavgift för andra tjänster som tillhandahålls i hemmedlemsstaten, förekomst av avtal för Internet- eller telefonanslutning, ip-adress eller annan form av autentisering, om dessa uppgifter gör det möjligt för tjänstleverantören att få rimliga indikatorer för abonnenternas hemmedlemsstat.</p>	<p>Innehållstjänster online som tillhandahålls utan betalning ingår också i tillämpningsområdet för denna förordning i den mån som leverantören kontrollerar hemmedlemsstaten för sina abonnenter. Innehållstjänster online som tillhandahålls utan betalning och vars leverantörer inte kontrollerar abonnenternas hemmedlemsstat bör inte omfattas av denna förordning eftersom det skulle innebära en stor förändring av det sätt på vilket dessa tjänster tillhandahålls och medföra orimligt höga kostnader om de skulle inkluderas. När det gäller kontrollen av abonnentens hemmedlemsstat bör den göras med hjälp av uppgifter om betalning av licensavgift för andra tjänster som tillhandahålls i hemmedlemsstaten, förekomst av avtal för Internet- eller telefonanslutning, ip-adress eller annan form av autentisering, om dessa uppgifter gör det möjligt för tjänstleverantören att få rimliga indikatorer för abonnenternas hemmedlemsstat och om man därmed kan undvika missbruk av portabilitetsrättigheter.</p>

Motivering

Ingen motivering behövs.

II. POLITISKA REKOMMENDATIONER

EUROPEISKA REGIONKOMMITTENS STÅNDPUNKT

Inledande kommentarer

1. ReK välkomnar de föreslagna åtgärderna för den inre marknaden för elektronisk kommunikation som syftar till att påskynda en dynamisk och hållbar utveckling i alla ekonomiska sektorer samt skapa nya arbetstillfällen och säkerställa en uppdatering av upphovsrättslagstiftningen med hänsyn till den digitala revolutionen och ändrade konsumentbeteenden, men beklagar att den föreslagna förordningens tillämpningsområde är begränsat till innehållstjänster online och inte omfattar andra typer av upphovsrätt på den digitala inre marknaden.

2. ReK vill understryka de lokala och regionala myndigheternas ytterst viktiga roll och potential inom ramen för harmoniseringen av upphovsrättslagstiftningen, vilket bör beaktas i all framtida lagstiftning som syftar till att fullborda den digitala inre marknaden.

3. Kommittén noterar att kommissionen lägger fram fullständigt övertygande argument för mervärdet av lagstiftningsåtgärder på EU-nivå på detta område, och att sådana alltså är helt förenliga med subsidiaritetsprincipen. Detsamma gäller argumenten rörande proportionalitetsprincipen.

4. Kommittén betonar de lokala och regionala myndigheternas viktiga roll på området digitala tjänster till medborgarna och skapandet och förvaltningen av digital infrastruktur, som ofta sker genom gränsöverskridande eller mellanregionalt samarbete och som kräver omedelbara åtgärder för att man på ett balanserat sätt ska kunna avlägsna eventuella hinder för onlineverksamhet, däribland skillnader i lagstiftningen om avtal och upphovsrätt mellan medlemsstaterna.

5. ReK noterar vikten av att göra offentliga institutioner tillgängliga för privatpersoner och företag på elektronisk väg, oavsett var de faktiskt befinner sig, och vi betonar därför att vi stöder utvecklingen av gränsöverskridande offentliga tjänster, särskilt sådana som rör olika aspekter av driftskompatibilitet och e-identifiering, e-signaturer, elektronisk delgivning av handlingar och andra inslag i e-förvaltningen.

6. Internets öppna karaktär är en viktig drivkraft för konkurrenskraft, ekonomisk tillväxt, samhällsutveckling och innovation och har skapat en exceptionell utveckling av tillämpningar, innehåll och tjänster online och därmed en imponerande ökning i tillgång och efterfrågan på innehåll och tjänster. Denna öppna karaktär har dessutom på ett avgörande sätt påskyndat den fria rörligheten för kunskap, idéer och information, även i länder där tillgången till oberoende medier är begränsad ⁽¹⁾.

7. ReK påpekar att de offentliga tjänsterna och den digitala ekonomin är viktiga för den europeiska tillväxten liksom för lokal och regional tillväxt. Samtidigt har städerna och regionerna en nyckelroll att spela när det gäller att skapa databaser för offentlig information, tillhandahålla data om säkerhet, utveckla den nödvändiga digitala kompetensen, säkerställa och underlätta finansieringen av bredbandsnät och skapa en passande ram för region- och gränsöverskridande utbyte av onlinetjänster. Alla dessa aspekter kan vara till stor hjälp vid inrättandet av tjänster av hög kvalitet och för en balanserad harmonisering av upphovsrättsbestämmelserna.

8. Kommittén erinrar om att den redan framhållit det bidrag som de lokala och regionala nivåerna kan ge i alla skeden av uppgiftsinsamlingen och tillhandahållandet av tjänster till medborgarna och företagen ⁽²⁾. Detta kan konstateras också i praktiken: I EU finns det många exempel på den potential som ligger i samarbetet mellan regioner, nationella myndigheter och forskningscentrum i fråga om innovation och driftskompatibilitet i den offentliga sektorn.

Upphovsrätt på den digitala marknaden

9. Vi stöder kommissionens syfte att genom en modernisering av lagstiftningen uppnå en bred tillgång till kreativt innehåll i hela EU, att garantera en hög skyddsnivå för rättighetshavare och att bibehålla en god balans i förhållande till andra allmänna politiska mål (till exempel i fråga om utbildning, forskning och innovation, samt allmänhetens tillgång till offentliga samlingar på bland annat bibliotek, arkiv och museer, och det är likaså viktigt att säkra lika tillgång för personer med funktionsnedsättning ⁽³⁾) i den digitala miljön.

10. Kommittén uppmanar kommissionen att betrakta de lokala och regionala myndigheterna som viktiga beslutsfattare inom EU:s kulturpolitik, och erkänna deras lagstadgade befogenheter, deras direkta ansvar för förvaltningen av kulturarvet samt deras avgörande roll i politiken för att stödja de kreativa sektorerna, inklusive EU:s politik inom ramen för "Kreativa Europa" och "Horisont 2020".

Ökad tillgång till innehåll i hela EU

11. Kommittén håller med om att EU genom ett stegvist tillvägagångssätt bör sträva efter att undanröja hindren för tillgång till innehåll och spridning av verk över gränserna, men rekommenderar samtidigt att man ser till att den inre marknaden fungerar på ett sätt som verkligen ger upphovsmän och företag på kulturområdet möjligheter att bredda sin publik och affärsverksamhet och stärka den globala konkurrenskraften i EU:s kreativa industrier (genom tillgång till den globala marknaden, samtidigt som man hjälper dem att klara den internationella konkurrensen).

12. Kommittén stöder kommissionens förslag till förordning om "portabilitet" för innehållstjänster online. Den ska garantera att användare som förvärvar eller abonnerar på ett visst innehåll online i sitt hemland har tillgång till detta även när de tillfälligt befinner sig i en annan medlemsstat.

⁽¹⁾ CdR 5960/2013.

⁽²⁾ COR 2646/2015.

⁽³⁾ I linje med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, som EU är part i.

13. Begreppet "tillfälligt" får inte leda till missbruk så att gränsöverskridande portabilitet innebär en permanent tillgång till innehåll som skyddas på EU-nivå. Därför bör leverantörer av sådana tjänster kunna kontrollera sina abonnenters hemmedlemsstat.

14. ReK stöder kommissionens åtagande att ta itu med och undanröja omotiverad geoblockering förutsatt att detta inte innebär att man avskaffar territorialitetsprincipen, vilket skulle skada den kulturella mångfalden på nationell, regional och lokal nivå i Europa ⁽⁴⁾. I detta sammanhang måste en avstängning av geoblockering under resor förstås som en utvidgning av begreppet territorialitet och inte som ett första steg mot ett gradvist avskaffande av den.

15. ReK välkomnar kommissionens avsikt att förbättra gränsöverskridande distribution av tv- och radioprogram online mot bakgrund av resultaten av översynen av direktivet om satellit- och kabelsändningar ⁽⁵⁾, och att den på så sätt erkänner den nyckelroll som tv och radio spelar i främjandet av den kreativa industrin och underlättar, i mån av möjlighet, en enhetlig behandling av distributionskanaler online och offline när det gäller upphovsrätt och närstående rättigheter.

16. Vi välkomnar kommissionens förslag om att underlätta en överenskommelse om licenser som möjliggör gränsöverskridande tillgång till innehåll. Detta skulle säkerställa en nödvändig flexibilitet för konsumenterna å ena sidan och å andra sidan säkerställa att upphovsmän och intressenter ersätts på ett rättvist och öppet sätt, vilket den digitala världen kan och måste möjliggöra.

17. Vi understryker behovet av att ytterligare klargöra parametrarna för digitalisering och tillgängliggörande av utgångna verk i hela EU. Man bör i synnerhet ta hänsyn till ett antal gemensamma lösningar mellan upphovsmän, förläggare och kollektiva förvaltningsorganisationer i samförståndsavtalet om huvudprinciperna för digitalisering och tillgängliggörande av utgångna verk ⁽⁶⁾, t.ex. tillämpning av en ersättning till rättighetshavare för att skydda deras kulturella och institutionella roll.

18. Kommittén anser att det är nödvändigt att de lokala och regionala myndigheterna kontinuerligt medverkar i genomförandet av programmet Kreativa Europa och andra politiska instrument som kommissionen avser att använda för att stödja europeiska audiovisuella medier genom att utforska nya modeller för finansiering, produktion och distribution ⁽⁷⁾.

Anpassa undantagen till digitala och gränsöverskridande miljöer

19. ReK anser att det är rätt att man behandlar undantag och inskränkningar, förutsatt att en eventuell översyn av direktiv 2001/29/EG begränsas till särskilda fall och inte strider mot normal användning. I samband detta bör man se till att en rimlig avvägning görs mellan rättighetshavarnas och konsumenternas intressen.

20. ReK anser att undantagen måste tillämpas på ett rimligt och motiverat sätt på områden av stort allmänintresse: i) när det gäller exempelvis utbildning bör man göra det möjligt för lärare att använda samma utbildningsmaterial i pappersformat och digitalt format, ii) när det gäller tillgång till innehåll för personer med synnedsättning bör man stärka ratificeringen av Marrakechfördraget ⁽⁸⁾ inom medlemsstaterna.

21. ReK välkomnar med förbehåll kommissionens bedömningar av ytterligare undantag som ska läggas fram under 2016, och föreslår särskilt en översyn av följande: i) Text- och datautvinning: Trots den tydliga nytta det skulle ha för universitet och lokala och nationella forskningsinstitut kvarstår tvivel om vilka data som det är tillåtet att utvinna, vilka konsekvenserna är av ett otillbörligt vidareutnyttjande av data som undersökts och vilka risker det finns i fråga om integritet och privatliv. ii) Distanskonsultation: Det är visserligen önskvärt att anpassa den digitala infrastrukturen i bibliotek, universitet osv., men om man tillhandahåller skyddat material i elektroniskt format finns det en risk att man hamnar i direkt konkurrens med kommersiella kanaler. I syfte att begränsa de negativa effekterna av en sådan verksamhet föreslår vi t.ex. att man inför en form av ersättning för rättighetshavare som skydd för verkens kulturella värde.

⁽⁴⁾ Se fotnot 2.

⁽⁵⁾ Direktivet om satellitsändningar och vidaresändning via kabel (93/83/EEG).

⁽⁶⁾ http://ec.europa.eu/internal_market/copyright/docs/copyright-info/20110920-mou_en.pdf.

⁽⁷⁾ COR 1690/2015.

⁽⁸⁾ Marrakechfördraget om att underlätta tillgången till publicerade verk för personer som är blinda, synsvaga eller har annat läshandikapp godkändes på Europeiska unionens vägnar den 30 april 2014.

22. Vi stöder åtgärder på EU-nivå för en effektivare distribuering av avgifter till rättighetshavare med det särskilda syftet att övervinna de nuvarande skillnaderna vad gäller metoder för införande av avgifter och stödda tekniska lösningar som på ett öppet sätt främjar fördelningen av inbringade intäkter till de olika rättighetshavarna ⁽⁹⁾.

En väl fungerande marknadsplats för upphovsrätt

23. ReK delar den växande oron över huruvida EU:s nuvarande upphovsrättsbestämmelser har kapacitet att säkerställa en rättvis fördelning av de värden som genereras av en del av de nya formerna av innehållsdistribution, i synnerhet när rättighetshavarna inte kan bestämma licensvillkoren eller förhandla med potentiella användare på lika villkor, främst på grund av obalansen i fråga om de berörda parternas relativa marknadsmakt. Där en förhandling mellan parterna inte är möjlig begär kommittén därför att man vidtar lagstiftningsåtgärder på EU-nivå i syfte att skapa en gynnsam miljö för alla berörda parter, så att man t.ex. tillåter mer avtalsenliga garantier för skydd av upphovsmän och bestämmelser för att främja insyn.

24. ReK ser ett behov av att klargöra den roll som spelas av onlineplattformar som använder skyddat innehåll som en väsentlig del av sin ekonomiska modell ⁽¹⁰⁾.

25. Kommittén noterar också behovet av att erkänna värdet av det kulturarv som verken utgör samt upphovsmännens avgörande roll. Utan dem skulle onlineplattformarna inte ha material som underlag för sin verksamhet.

26. ReK stöder därför förhandlingar för att säkerställa en rättvis balans mellan upphovsmännens, konsumenternas och mellanhandernas rättmätiga intressen.

27. Vi uppmanar kommissionen att också ta hänsyn till de lokala och regionala myndigheternas befogenheter när den söker lösningar för att öka rättssäkerheten, öppenheten och insynen samt balansen i det system som styr ersättningen till upphovsmän och utövande konstnärer i EU.

Ett effektivt och balanserat system för kontroll av efterlevnaden

28. ReK stöder kommissionens åtagande att i) nå fram till en rättslig ram för kontroll av att bestämmelserna om immateriella rättigheter efterlevs, inklusive upphovsrätten och närstående rättigheter, genom förstärkt tillämpning av provisoriska åtgärder och försiktighetsåtgärder, ii) främja uppförandekoder på EU-nivå, och iii) vidta åtgärder i fråga om mekanismer för anmälning och åtgärder och principen "take down and stay down" vid den övergripande analysen av handelsplattformar ⁽¹¹⁾.

29. Kommittén föreslår dessutom att man inför åtgärder för att om möjligt omvandla ansökningar om avlägsnande till betalning för användning, i syfte att skapa incitament för rättighetshavarna att godta de fall som inte på ett betydande sätt undergräver de ifrågasättande verkens karaktär.

En långsiktig vision

30. ReK stöder kommissionens synpunkt att upphovsrätten kommer att fortsätta att vara viktig för ekonomi, samhälle och kultur på lång sikt.

31. Vi håller med om att EU måste agera på behovet av att låta de nationella upphovsrättsystemen konvergera ytterligare i takt med att marknaderna för innehåll växer samman och användarnas beteende förändras till följd av den snabba tekniska utvecklingen.

32. Vi anser att det även på längre sikt är önskvärt att harmonisera den rättsliga ramen för ersättning till upphovsmän och utövande konstnärer.

⁽⁹⁾ Se fotnot 2.

⁽¹⁰⁾ Direktiv 2000/31/EG.

⁽¹¹⁾ <https://ec.europa.eu/eusurvey/runner/Platforms>

Att ta tillvara e-handels potential

33. Kommittén välkomnar också meddelandet om "Digitala avtal i EU – Att ta tillvara e-handels potential" ⁽¹²⁾, eftersom det syftar till att säkerställa ett av de tre huvudmålen för den digitala inre marknaden. Lokala och regionala myndigheter stöder initiativet för att främja bättre tillgång för konsumenter och företag till varor och tjänster online i Europa, och ser fram emot en verklig integrering mellan alla initiativ, inklusive initiativet om modernisering av EU:s upphovsrättsliga bestämmelser.

Bryssel den 8 april 2016.

Markku MARKKULA

*Europeiska regionkommitténs
ordförande*

⁽¹²⁾ COM(2015) 633 final.